

פנינים יקרים אמרות טהורות
והדרכות ישראל שנשמעו מפי
מזן רבינו ראש הישיבה שליט"א

סעודת הילולא של הרה"ק רבי משה מלעלוב זיע"א
י"ג טבת תשפ"ג

רעוא דרעון פרשת ויחי תשפ"ג

פרשת שמות תשפ"ג
ג'יון י"א

סעודת הילולא
הרה"ק רבי משה מלעלוב זיע"א

סגולת השתתפות בסעודת ההילולא

בחור ליטול חלק בהכנות הסעודה, אחר שגמרו את הסעודה היה לי בטלפון שלשה שיחות שלא נענו, משלש אנשים אחרים שרצו לברר על שלש בחורים אחרים, ושבועיים אח"כ כבר התארסו, מאותו שנה נסתבב מן השמים שיש ביומ"ד סעודה.

שנה אחר כך חל יום י"ג טבת במוצאי שב"ק, ובחור רצה להשתתף בסעודה, וכיון שכבר נהוג לעשות כאן בכל מוצאי שבת סעודה עם בשר, לא היה לו מה להוסיף - על כן הלך וקנה כל מיני מטעמים שאפשר להוסיף, ומיד אח"כ התארס. לפני כמה שנים עשיתי הסעודה בחו"ל, ומחמת שהיה בליל י"ג טבת מעמד גדול של דרשו, ואחד התלמידים היה חפץ שאשמח בשמחתו שם, וכיון שהיה ליל שישי עשו את הסעודה מאוחר בלילה, באותו לילה היה לאחד מבני החבורה חתונה ולא היה יכול להשתתף בעת הסעודה, אבל רצה ליטול חלק בסעודה גדולה זו, על כן נדב את היין לצורך הסעודה, ועשו את הסעודה עד לפנות בוקר, בעת שגמרו את הסעודה התקשר אלי אותו בחור, וחשבתי בדעתי כי רוצה לברר מה עלה בסעודה, אך ראו זה פלא ומספר כי בעת החתונה בא אליו חברו שאמו גמרה בדעתה שמפני הצורך יש לדלג עליו, ולאסר את אחותו הצעירה ממנו, והציע לאותו בחור את אחותו, ושואל מה דעתי על זה, שלחתי אותו לכמה אנשים לברר, והתארס בשעטומ"צ עם אחותו של חברו.

והיילות לקל אשר רואים מופתים מעל דרך הטבע - ומיד, ואין צורך לחפש מופתים מכח הסעודה, אלא מוחש לכל אחד שמשותף בסעודה, ומכח הסעודה שנהגו כאן, כבר יש הרבה ישועות שאנשים נושעו, ואף יש שהמשיכו הקביעות ועושים סעודות ביום ההילולא ממה שראו ישועות בזה. ויה"ר שאכן בעל ההילולא יהא מליץ יושר ויפעל לישועות גדולות לכל אלו שטרחו עבור הסעודה והשתתפו בה, עם שאר כל ישראל בתשועת עולמים בביאת גואלנו ומשיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

אך נראה כי כאן יש סיבה נוספת והשגחה פרטית שהרי כידוע אין אנו יודעים קבורתו של משיח, מחמת שבשנת תשכ"ו באה משלחת ארכיאולוגי מבריטניה (- אנגליה) וברצונם היה לחפור ליד יסודות מערת קבר זכריה הנביא ונימוקם טעמם היה שנמצאה מגילה במערת קומראן בה מסופר על אוצר הטמון מתחת למערת הקבר, ויחד עם השלטון הירדני ששלט אז - חפרו עשרות קברי יהודים, ובתוכם קברי גאוני וצדיקי ירושלים, שחוללו בבזיון נורא, וביניהם היה ציון המצוינת של הרה"ק בעל ההילולא זיע"א. ואפשר לכן משמיה סבבו שיאמר כן בעל ההילולא בחייו, שבזמננו אנו - שאין את היכולת לעלות על הציון אצלו, אזי עכ"פ יהיה הזכות של עריכת הסעודה לכבודו, ובוה יפעל גדולות ונצורות ממקום מנוחתו על כל אלה שטרחו וישתתפו בסעודה.

והנה אאזמו"ר זיע"א לא היה נוהג לעשות סעודה בהאי יומ"ד, אך השגחה עליונה הייתה מן השמים שאראה ישועות ונפלאות בעריכת סעודה זו, ובעת שהייתי בחור צעיר לימים, פעם אחת בליל י"ג טבת נכנס אברך לישיבה אחר הסדר, לבקש אם יש עשרה בחורים שמסכימים לבוא לסעודה קצרה בביתו לעילוי נשמת הרה"ק רבי משה בן רבי דוד - בעל ההילולא, והשתתפתי שם - וסיפר כי עושה זאת כדי להתברך בורע של קיימא ומבקש שכולם יברכו אותו, וכך עשו כולם. לשנה האחרת בא לישיבה וחיפש את העשרה בחורים שהשתתפו עמו בסעודת ההילולא, לעשות סעודת וואך נאכט לבנו שנולד לו בזכות בעל ההילולא.

לפני כשבע שנים, בחבורה של בחורי חו"ל, היה כמה שבועות שלא התארס שום בחור, שלא כפי הרגילות שהיה, וטיכסתי עצה מה אפשר לעשות, וכיון שהיה זה לפני יום י"ג טבת, נזכרתי מעשה ועשיתי להלכה למעשה, ובו ביום אמרתי לבחורים כי בערב חל יום ההילולא של הרה"ק רבי משה מלעלוב זיע"א, ונערוך סעודה לכבודו (ולא נאמר להם מה הוא הסיבה), ועל כל

מקובל כי בעל ההילולא הרה"ק רבי משה מלעלוב זיע"א אמר שכל מי שיטריח לסעודת ההילולא דיליה, יפעל עבורו ישועות גדולות, ובפשטות הענין מה שאמר כן בעל ההילולא הוא כמו שאמרו בגמרא (עבודה זרה דף ג.) מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, שבעל ההילולא התקין עצמו בפרוודור שיהיו מדברים ממנו אחר פטירתו. וכיון שבעל ההילולא משתתף בעת הסעודה, כמו שידוע שהרה"ק בעל התפארת שלמה זיע"א, היה מהראשונים שפעלו גדולות ונצורות על ההילולא אצל הרה"ק הר"ר אלימלך זיע"א ביום כ"א אדר בליזענסק, כיון שהצדיק בא ביום הילולא דיליה לקבל התפילות שאנשים מתפללים אצל קברו, ואינו מן הראוי כי הר"ר מליזענסק, יבוא אל קברו, ויהיה שם מעט אנשים, על כן היה עושה שם הרבה סעודות, ומסופר (ספר אהל שלמה ח"א אות מז) כי פעם אחת כאשר עשו סעודה גדולה בליזענסק לכבוד ההילולא, פתאום באמצע הסעודה נעמד בעל התפארת שלמה מלוא קומתו - וכיון שראו אותו נעמד מהשלחן עמדו כולם, אח"כ אמר שעמד מפני הרבי שהרה"ק הר"ר מליזענסק זיע"א - בא אל שלחנו, ונענה ואמר עוד שכל מי שהיה אצל שלחן זה - היה לו כפרת עונות כמו ביום הכיפורים, וכן מקובל שהרה"ק מבעלזא זיע"א נענה ואמר פעם בסעודת הילולא דרשב"י ביום ל"ג בעומר 'רבי שמעון איז דא, רבי שמעון איז דא'.

אך זאת יפלא מה שיצוה צדיק שיוכלו לפעול דייקא בעת הסעודת ההילולא יותר מהעלייה לציון הקן, ומריש הו"א הענין הוא על פי מה ששמעתי מאאזמו"ר זיע"א כי ענין גדול הוא להיות בסעודת הילולא יותר מלעלות על הציון, וביאר זאת על פי המבואר (וזה"ק פרשת ויחי דף רכה, וביתר שאת כתב כן מהרח"ו בשער רוח הקודש - מג.) שעל הציון נמצא רק חלק ה'נפש' שבנשמה, והוסיף ואמר אאזמו"ר כי בעת הסעודה נמצא כל החלקים, ואפשר הכוונה בזה משום שמדברים מהנפטה, ומבואר בגמרא (שבת דף קנג.) דאמר ליה רב לרב שמואל בר שילת אחים בהספידא היתם קאימנא, הרי שעצם הצדיק נמצא שם.

יום זה מסוגל להיושע ברוחניות ובגשמיות

בעל ההילולא אמר שיומא דהילולא שלו מסוגל שיתבטל עזירת גשמים

בעת ששרו שפכו כמים לבך) מקובל בירושלים כי בעל הילולא צווה לפני מותו שאם יהיה עזירת גשמים בארץ ישראל, וימתינו עד יום ההילולא שלו, ירדו גשמי ברכה בשפע, והנה

ההילולא שהבטיח ההבטחה נמצא ורוחו חופפת עלינו, ביום זה שבעל ההילולא אמר שהוא מסוגל להתברך בגשמים המורים על ההשפעות, לאדם זה שטרם עבורו והבטיח שיוושע בכל טוב, בוודאי יוכל להיוושע בכל טוב בבני חיי ומזוני, ועל דא וודאי אנו מתחננים אל הקב"ה שפכו כמים לבך נכח פני ד'.

פרשת ויחי – רעוא דרעון

ההשפעה של הברכות של עם ישראל נעשה על ידי מחילת יוסף לאחיו

כאשר נתגלה אל אחיו אמר להם ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אותי הנה, כי למחיה שלחני אלוקים לפניכם (מה ה), שיוסף ראה לנכון למחול להם, ולא זו בלבד אלא גם להפך הכל שיהיה למען טובת עם ישראל, ומכח זה זכה שכן היה שאצל ברכות אפרים ומנשה - שכאשר ראה יעקב אבינו שמחל יוסף לאחיו במחילה גמורה ותיקן המדה ההוא והיה מחילה גמורה, לכן נתן את הברכות לצאצאיו, ומכח הברכה שנתן להם נתקן ברכה לכלל ישראל לדורות, והוא ממש דוגמת מה שעשה יוסף כאשר מחל להם והיה המשביר ויכלכל יוסף אותם, ויש לומר עוד מה שהיה כאן ענין של מדה נגד מדה, למה שבקש יעקב ליוסף שיעשה עמו חסד של אמת, אף בזה גמל לו חסד של אמת, שנתן לו חסד רוחני לתקן המדה והיה המחילה בלב שלם, ודפח"ח והבן.

ויושב אצל האחר וא"ל בני ראה חברך מהו אומר מטרף את לבו וקורע את בגדיו ואומר אוי לי היאך אשא את עיני ואראה את חברי בושתי הימנו שאני הוא שסרחתי עליו - הוא יושב אצלו עד שמסיר קנאה מלבו, וכשנפגשו זה בזה גפפו ונשקו זה לזה, ע"כ. ויש לעיין גם בזה איך הוציא אהרן הכהן דבר שקר מפיו, ומתאמרא התירוץ בזה (עין בספר אוצר אפרים פרשת שלח אות מג - בשם הקדושת ציון, ובעוד ספרים) כי אהרן הכהן בשעה שאמר לאחד מהם שחברו מתחרט, הכניס בלבו של השני הרהור תשובה, ובאותו שעה כל אחד היה באמת מתחרט על המריבה ביניהם.

יעקב אבינו חתן את יוסף אם תיקון עצמו – והשפיע עליו

ויש לומר ענין זה גם בפרשתן - על פי מה שנאמר לעיל (מג לד) ותרב משאת בנימין ממשאת כולם חמש ידות, ופירש הספורנו (ד"ה ותרב) לראות אם יקנאו בו, שכוננת יוסף היה לבחון אם הקנאה עדיין מרקדת ביניהם, וכיון שראה שתקנו אותו המדה - מחל להם, ואפשר כי זאת היתה כוננת יעקב במה ששיכל את ידיו, כי היה יודע שמנשה הוא הבן הקרוב לאביו יוסף, וכענין שמצינו על הפסוק (מג יט) ויגשו אל האיש אשר על בית יוסף, ותרגם בתרגום יהונתן - ואמר למנשה דממנא אפיטרופוס על ביתיה, וכן על הפסוק (מב כג) כי המליץ בינותם, פירש רש"י (ד"ה המליץ) המליץ זה מנשה, עכ"ל, ובעת הזאת רצה יעקב לבחון את יוסף אם מתוקן הוא במדה זו, אשר אף שכן חביב אצל אביו, עדיין יודע יוסף שאינו מן ההכרח שהוא יקבל יותר משאר אחיו, וכיון שראה יעקב שאף שיוסף הבחין בזה - ואף רצה לתקן זאת ויתמוך יד אביו להסיר אותה מעל ראש אפרים על ראש מנשה (מח יז), אך כיון שאמר לו אביו ידעתי בני ידעתי וגו' ואולם אחי הקטן יגדל ממנו (שם יט) - קבל זאת יוסף, ראה יעקב שאכן יוסף מתוקן במדה זו. וביתר שאת יש להוסיף בדרך אפשר כי במה ששיכל יעקב את ידיו הכניס בלב יוסף שיתקן המדה הזו (וכענין שהכניס אהרן בלב היהודי כשדיבר עם חביריו), וזה מה שהתכוונו אחי יוסף שאמרו לו אביך צוה היינו שהכניס בלב יוסף לפני מותו בשעה ששיכל את ידיו, הבחינה של שא נא פשע אחיך וחטאתם, ושפיר מתורץ מה שנכתב לעיל איך אמרו זאת שבטי י-ה, ומה שנכתבה בתורת אמת, דלפי זה שפיר אמר זאת יעקב ליוסף במה ששיכל את ידיו. ונמצא דבר נפלא של מדה נגד מדה, כי הנה יוסף

השייכות של שמחת חתן עם כח הברכות שנתן יעקב

והנה אנו עומדים עתה באמצע שבע ברכות של חתן, וכן שבת אופר"ף של ב' חתנים אחרים - ויש להסמיך מה שדברנו בענין הברכות לשמחת חתן וכלה, והנה על הפסוק (מח כ) בך יברך ישראל, תרגם בתרגום יהונתן - יברוך בית ישראל ית ינוקא ביומא דמהולתא, וכתב על זה מרנא החתם סופר זיע"א (בפרשתן, תצד"ק) הענין בזה על פי מה דאיתא בגמרא (סוטה דף לח): דענין הברכות שייך לעבודת הכהן, וכיון דאיתא במדרש (בר"ר ריש פרשת וירא) כי אב המל את בנו דומה לכהן המקריב קרבן בבית המקדש, על כן דייקא ביום המילה שיש לאב את הבחינה של עבודת בית המקדש, אז הוא הזמן הראוי והנכון לברך את בנו. והנה ענין הברכה הוא מה שמוסר האב לבנו את הכוחות, וכיון שבברית מילה הוא הדבר הראשון שמקרב אל הקב"ה - על כן הוא הזמן הנכון לברך את בנו, וכבר אמרנו כמה פעמים כי כל תכלית הנישואין הוא להראות שאנו מוסרים עצמו אל הקב"ה, ואימתי ניכר זאת כאשר הצאצאים הולכים בדרך השי"ת, וזה הענין שאנו מברכים את בני ישראל דווקא ביום ברית מילה, יעזור הקב"ה שאכן יזכו החתנים לבנות בית נאמן בישראל, שייכלו כולם בדרך ד', ובזכות שמחת חתן כלה נזכה לבנות חורבות ירושלים ולראות בבניינה בביאת גואלנו ומשיח צדקנו במהרה בימינו.

לקבלת העלון באימייל: KOLHACHUTZER@GMAIL.COM
להארות והערות: נא להשאיר הודעה במספר המערכת:
079-520-5294

חסד של אמת – בתנמו"ל רוחני

ועשית עמדי חסד ואמת (מז כט). ופירש"י (ד"ה חסד) חסד שעושים עם המתים הוא חסד של אמת, שאינו מצפה לתשלום גמול עכ"ל, כדי לעמוד במקצת על מה שאירע בעת הברכות שבירך יעקב, יש לבאר בהקדם מה שמבואר בספרים (כן דייקו ממש"כ אחי השל"ה בהגהת יש נוהל"ן סק"ב) כי כל זה הוא כאשר אדם עושה לחברו טובה וחסד בענין גשמי, אך אם עושה עמו חסד בענין רוחני וחיוק את ידיו לקיים אחד ממצוות ד', או נקרא חסד של אמת. והטעם בזה כי אי אפשר לשלם כגמול שחברו יקבל למעלה על המעשים טובים שעשה מכח מה שחברו עזר וסייע לו, ואפשר כי זה הוא הביאור בלשון - שעושים עם המתים היינו עם מת בבחינה רוחני, וכנ"ל אשר עזר לאדם שהיה בענין ההוא שעזר לו בבחינת מת.

מכח יוסף – נתרפא יעקב

והנה כאשר בא יוסף אצל יעקב נאמר (מח ב) ויתחזק ישראל וישב על המטה, ומובא (בספר עטרת זקנים הנדפס על ידי מכון בית אהרן וישראל, מובא כן בפרשתן מאחד מבעלי התוספות, ובספר לקוטי ש"ס מהאריז"ל דף ג: מובא בשמו) כי ענין שהיה ליעקב אבינו התחזקות כיון שיוסף היה בן גילו של יעקב, ויש להסמיך לזה מה שפירש רש"י (לעיל לו ב ד"ה אלה) וכל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף, וכיון דאיתא בגמרא (נדרים דף לט:) כל המבקר חולה נוטל אחד ממששים בחליו וכו', ובבן גילו, מכח זה ויתחזק נתרפא במקצת ישראל וישב על המטה.

איך הוציאו שבטי י-ה דבר שקר – ונכתבה בתורה

בסוף הפרשה נאמר (ג טז-יז) ויצו אל יוסף לאמר אביך צוה לפני מותו לאמר, כה תאמרו ליוסף אנא שא נא פשע אחיך וחטאתם כי רעה גמולך ועתה שא נא לפשע עבדי אלהי אביך, ויש לעיין במקראות אלו האין הוציאו שבטי י-ה מפיהם דבר שקר מפיהם, ואף אם נימא שהיה להם ענין פיקוח נפש - מכל מקום קשה האין נאמר ונכתבה ענין זה בתורה"ק שהוא תורת אמת. ונראה לבאר בהקדם מה שיש להקשות בענין שמבואר את הדרך איך שיכן אהרן הכהן שלום בין אדם לחברו, ואיתא באבות דרבי נתן (פרק יב) שני בני אדם שעשו מריבה זה עם זה, הלך אהרן וישב אצל אחד מהן, אמר לו בני ראה חברך מהו אומר מטרף את לבו וקורע את בגדיו, אומר אוי לי היאך אשא את עיני ואראה את חברי בושתי הימנו שאני הוא שסרחתי עליו - הוא יושב אצלו עד שמסיר קנאה מלבו, והולך אהרן